

Het fotoalbum met al die kleine afdrukjes, soms gepaard gaande met kartelrand en handgeschreven onderschrift, behoort tot het nostalgisch verleden. Om nog maar niet te spreken van de verzameling in de schoenendoos. Menige afdrukcentrale en fotowinkel is door het digitale geweld tot over de economische afgrond geduwd.

Het heeft even geduurd, maar het fotoboek leeft nu als nooit tevoren. Ouders, pubers, maar ook fotografen en kunstenaars zijn allemaal uitgevers geworden. Soms zijn het eenlingen: een boek voor in de familiekast. Een veredelde vorm van het album waarin de zomervakantie, het uitstapje met de vriendengroep of het feestje 'kunstig of knullig' vormgegeven zijn. Voor fotografen kan het veel verder gaan!

Ik heb twee heel verschillende fotografen uit de Fotobond benaderd om iets te vertellen en vooral ook wat foto's te laten zien over hun dit jaar verschenen boek. Dat van Ben de Kousemaeker is het resultaat van een persoonlijk fotoproject, gestart in een mentoraat. Armando Jongejan maakte dit jaar reeds zijn zesde fotoboek dat in een grote oplage verscheen.

Het nieuwe fotoalbum

De familie Albitar uit Damascus met 3 zonen en een dochter

Welkom in Tiel

Ben de Kousemaeker van FC De Positieven uit Tiel begon ongeveer drie jaar geleden met een project over de multiculturele samenleving in zijn woonplaats. Tiel herbergt ruim 200 vluchtelingen en de bevolking telt meer dan 85 nationaliteiten.

"Ik vond het belangrijk om een beeld te geven van immigranten en vluchtelingen in een voor hen nieuwe en vreemde omgeving. Wat betekent het begrip 'eigen cultuur' na een bepaalde tijd in Nederland te zijn? Vluchtelingen komen vaak ontheemd aan, en je mag van geluk spreken als er zich nog een enkele foto onder hun schaarse bezittingen bevindt. Hoe verloopt het proces van het aarden en wegwijs worden in een nieuw land, en wie of wat speelt daarin een rol van betekenis? Ik heb uiteraard de mensen zelf bezocht en gefotografeerd, maar ook veel

De vriendinnen Ema Alseyed en Lena Albitar

anderen, zowel vrijwilligers als professionals van Vluchtelingen Werk en educatieve- en activiteitscentra, en de mensen die een rol spelen bij de huisvesting.”

Eind 2017 rondde Ben het sociaal-documentaire project af met een boek met daarin 80 foto's. Hij is heel gestructureerd te werk gegaan om allerlei facetten van de migratie in beeld te brengen. Niet afstandelijk, maar juist heel betrokken. Juist door de mensen uit zijn directe omgeving een plek te geven. Het boek is niet uitgegeven en staat als een stille getuige alleen in de boekenkast van Ben. Gelukkig heeft het project wel een wat breder publiek bereikt via lezingen en een tentoonstelling, maar het is toch jammer dat het boek niet in breder verband is gepubliceerd. Met name om te laten zien dat migratie en integratie, op lokaal niveau, in een kleinschalige setting en met betrokken mensen, heel prima kunnen verlopen.

POD – printing on demand

Je maakt je eigen boek, vaak met software van het afdrukbedrijf. Er zijn ook boekdrukkers waar je je zelf vormgegeven Pdf kunt aanleveren.

Je bent dan helemaal vrij in de opmaak van het boek. Bovendien hanteren die boekdrukkers vaak aantrekkelijke kortingen als je een boek in een kleine oplage laat drukken.

Een programma dat uitermate geschikt is voor het maken van een boek in Pdf-opmaak is Adobe InDesign. Ook in Lightroom en Photoshop kun je Pdf's maken. In Photoshop moet je dan wel steeds één pagina maken en later de pagina's samenvoegen, bijvoorbeeld in Acrobat Reader. Ook met het welbekende Word of Publisher van Microsoft is het met enige oefening mogelijk een Pdf te maken.

Voetballende broeder Columba in de parkwei

Monnikenleven

Armando Jongejan uit Egmond aan Zee en abt Gerard Mathijssen osb kennen elkaar sinds 1995. Armando werd in mei 2016 door de abt opnieuw uitgenodigd om de veranderingen binnen de muren van het slot van de Sint-Adelbert Abdij uit Egmond-Binnen vast te leggen. In 2004 is Armando's eerste fotoboek over de Egmondse abdij gepubliceerd: Een zoektocht. Broeder Gerard schreef toen in zijn voorwoord: "Niemand weet of we nu te maken hebben met een slotfase of juist met een nieuw begin."

In 2016 gaat het boven verwachting goed met de abdijsamenleving. Broeder Gerard mailde aan Armando "Het huis wordt te klein voor de aspiranten! Wie had dat gedacht?" Tussen juni 2016 en maart 2018 is Armando zo'n vijftig keer met zijn camera in en rond de abdij aan de slag geweest. Veel mooie momenten, en sommige waren ook bijzonder: zoals tijdens de begrafenis van een broeder, of juist tijdens feestelijkheden ter gelegenheid van de 80e verjaardag van de abt. Normaliter zouden alleen monniken aanwezig zijn, maar Armando was geen probleem. Hij was een vertrouwd gezicht geworden.

Er is veel veranderd de afgelopen twintig jaar. De smartphone is ook in de abdij gemeengoed geworden. Broeder Gerard zet regelmatig foto's van het dagelijks leven op zijn Facebook pagina. Dit fotoboek geeft een beeld van het dagelijks leven van de monniken van de Sint-Adelbertabdij. Een spiritueel leven gericht op gebed en onderlinge dienstbaarheid: Monnikenleven.

Peter van Tuijl

Als je verder wilt kijken:

www.contrastfotografie.nl/html/boek-monnik.html

Uitvaart van broeder Arnold in de kerk